GODZIENNA

Nr 128. ROK 1832. PONIEDZIAŁEK 14 MAJA.

Pismo to wychodzi codzień oprócz świąt uroczystych, niezawodnie o godz: 4 po połudn: w drukarni st. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA:
Kwartalna.........zlp: 12.
Miesięczna........ ,, 5.
Ner pojedynczy...gr: 10.
Za donie: od wier: g. 15.

Gazeta Krakowska

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzien godzina	Barometr na 0°	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
7	,, 2. 365	† 8.1	† 2 5	Zachodni słaby	Pochmurno	Deszcz
13 12	,, 2. 458	10.4	2,2	,, ,,	,,	Deszcz
3	,, 2. 658	10.1	3.0	,, ,,	,,	Deszcz
9	,, 2. 057	† 7.1	† 1 0	Południowy słaby	,,	

Część Nieurzędowa.

KRAKOW.

(A.N.) Szpital braci miłosierdzia na Kazimierzu ma w prawdzie piękne fundusze na utrzymanie tego zakładu ludzkości, ratunkowi ubogich kalek i chorych poświęconego.— Atoli smutne zamieszki wojenne roku zeszłego w królestwie Polskim; są przyczyną, że wszelkie prawie w tym kraju procenta od kapitałów rzeczonemu instytutowi należące, w znaczney summie bo przeszło dwudziestutysięcy złotych polskich zaległy; a tak dziś szpital w dotkliwym zostaje niedostatku. Podpisany urzędnik wydziału II. odebrawszy dozór nad tym zakładem, i znaydując go w nader smutnym stanie; poważa się w imieniu nieszczęśliwych, odwołać do serc miłosiernych, a mianowicie szanownych Dam i Obywatelek, czułych na cierpiącą ludzkość, upraszać: aby raczyły, tém co jest naygwałtowniey potrzebne, to jest szarpijami, i starą bielizną zdatną na bandaże, kompressy i. t. p. rzeczony szpital zaopatrzyć.

Ofiary takowe raczą przesyłać, albo wprost do szpitala, albo do mieszkania podpisanego wdomu własnym przy ulicy Grodzkiey pod Nr. 203 na dole.

Magister Chirurgii, Urzędnik zdrowia Wydziału II. W. M. Krakowa.

Antoni *Kieress.*

W dniu 12 b. m. i r. rozstał się z tym światem ś. p. Józef Małachowski w Galicyi austryackiey zrodzony, były officer woysk Polskich; któren mimo naytroskliwszey opieki przez jednę z dobroczynnych Dam (którey nazwiska z obawy obrażenia Jéy skromności zamilczam) offiarowanéy, mimo starania utalentowanych lekarzy; przy życiu, z powodu niepodobney do wyleczenia rany, utrzymanym bydź niemógł. Zgasł on w wiosienney porze wieku swego, a przez kilko miesięczny pobyt w tuteyszéy wolnéy krainie, cierpienia Jego i szlachetne przymioty duszy, zjednały mu licznych przyjacioł; zgon jego, serca ich napełnił żałobą. — Pokóy Tobie szanowny cieniu. — Kraków dnia 14 Maja 1832 r.

Alexander *Jurkowski,*

Mikołay Dębski obywatel z Galicyi, mając niebezpieczny wyrost za, uchem wielkości kurzego jaja, poddałem się na dniu 8 maja b. r. operacyi, przez W. Bierkowskiego professora akademi Krakowskiey, tak szczęśliwie i zręcznie wykonaney, iż na trzeci dzień całkiem wyzdrowiałem,— za co Mu publiczne podziękowanie składam.

WIADOMOSCI Z POCZTY WCZORAYSZEY.

— *Monitor* paryzki z d. 29 kwietnia ogłosił wyjątek z depeszy marszałka Mortier posła francuzkiego w Petersburgu, donoszący podobnież o wiadomey ratyfikacyi traktatu belgiyskiego przez Rossyą.

— Gabinet madrycki w skutku uczynionych mocnych przełożeń przez posłów francuzkiego i angielskiego, przyrzekł nayuroczyściey, niemieszać się do spraw portugalskich, ale owszem tę samę co Francya i Anglija, ściślą zachować neutralność.

— Pogłoska o odkrytym spisku na Montmartre, ogranicza się na puszczonym w powietrze balonie z orłem i chorągwią, co tchórze tamteyszey okolicy Paryża, wzięli za znak wybuchnionego spisku Napoleonistów.—

— Woysko hollenderskie, przybrało już teraz postać tylko obronną.

— W Bruxelli 1 maja rozeszła się wiadomość o nadesłaniu z Londynu 58 protokułu konferencyi, w którym jak naywyraźniey ma bydź zabronione Belgijom zaczepianie Hollandyi.

— Okręt francuzki *Suffren*, odpłynął z Ankony dnia 18 kwietnia i zabrał napowrot część 66 pułku z 335 ludzi złożoną, którą tam był przywiozł, tudzież 35 wychodniow włoskich. Ostatni zaciągnąwszy się do legii cudzoziemskiey, przymuszeni byli, dać sobie ostrzydź ogromne loki i hiszpanki, i zawdziać żołnierskie kitle. Wielu zbiegłych rokoszan od Cervia niechciano już przyjąć na okręt. Policya papiezka już przywrócona w tem mieście. Wszelkie godła rewolucyjne poniszczono, które jeszcze kawiarniom służyły za znaki zwyczayne.

Listy z Syra pod d. 19 marca donoszą, że Grecya uznała już swoim hegemonem czyli królem, xięcia Ottona bawarskiego. — Admirał Ricord udzielił tę wiadomość zgromadzeniu narodowemu w Napoli di Romanija, co wielką radość tam sprawiło.

FRANCYA

PARYŻ 24 kwietnia.

— Słychać, iż Król Jmć dnia 30 b. m. zwiedzi wszystkie szpitale cholerycznych. Zdrowie P. Kaź. Perier polepsza się bardzo powoli; ma teraz mocną gorączkę. Tymczasem rozmaite stronnictwa układają w swoim sposobie nowe ministeryum. Wczoray rozchodziła się między innemi następująca lista:— Decazes, prezes rady i minister spraw wewnętrznych; Molé, minister spraw zagranicznych; Clauzel minister woyny; Rigny, minister morski; Dupin starszy, kanclerz minister sprawiedliwości; Humann, minister przychodów i skarbu, Argout, minister handlu; Teste lub Salverte, minister wyznań i oświecenia publicznego. — Druga lista jest taka: Guizot, prezes rady i minister spraw wewnętrznych; Royer-Collard, minister spraw zagranicznych; marszałek Gerard, minister woyny; Rigny, minister morski; Vatismenil, kanclerz minister sprawiedliwości; Humann, minister przychodów i skarbu; Saint-Crieq, minister handlu: Broglię, minister wyznań i oświecenia publicznego. Według dziennnika *Messager*, nowy prezes rady ministrów nie ma bydź mianowany, lecz król ma przewodniczyć w radzie, i P. Montalivet ma bydź ministrem spraw wewnętrznych, a P. Guizot w mieysce jego ministrem oświecenia publicznego. Wszystkie te jednak składy ministerstwa są tylko domysłowe na przypadek, jeśliby P. Kaź: Perrier z powodu osłabionego zdrowia nie mógł znowu zaymować się swojemi czynnościami. — Dziennik *France Nouvelle* zaprzecza dziś pogłosce o pogorszeniu się stanu zdrowia jego, i twierdzi, że ten stan ciągle się polepsza.

Dziennik *France Nouvelle* wyraża:— »Wyzdrowienie prezesa rady idzie swoim trybem, cóżkolwiek mogą mówić ci, których interessem jest zachwiać publiczną ufność. Nie wspomnielibyśmy o tem, gdyby dzienniki oppozycyine w braku innych wiadomości, nie wystawiały codziennie gmachu z domysłów nayniepodobnieyszych do prawdy. Powtarzamy więc równie przyjaciołom, jak nieprzyjaciołom Pana Perier, iż mieysce tego urzędnika nie wakuje jeszcze, owszem jest wszelka nadzieja, iż nie będzie mu zbywać ani na siłach fizycznych, ani na moralney energii, dla ustalenia systemu politycznego, któremu się poświęcił.»

Minister oświecenia publicznego oznaymił rektorom wszystkich akademii i gimnazyów,

iż według życzenia króla, z powodu cholery, nie mają się odbywać w instytucyach naukowych żadne uroczystości dnia 1 maja, w rocznicę imienin monarchy.— Jeneralni inspektorowie szkół wyjadą jutro celem zwiedzenia akademii krajowych.

ANGLIA

-- LONDYN 24 Kwietnia.

Zapytanie względem mianowania nowych parów zaymuje teraz umysły bardziey, niż kiedykolwiek. Niektórzy czują obawę ztąd, iż lord Grey nic wcale nie uczyni, coby jego bil reformy zabezpieczyło od powtórnego ciosu stronnictwa Torysów. W wielu mieyscach krajowych odprawiły się już zgromadzenia, na których uchwalono adressy do Króla Jmci, z prośbą o użycie takich środków, któreby bilowi reformy pomyślny wypadek zapewniły. Podobne zgromadzenie zapowiedziano na dzień dzisieyszy w Edynburgu, a spodziewając się mnóstwa obecnych ludzi, wyznaczono tym celem mieysce w zwierzyńcu królewskim.

— Według prywatnych doniesień z Lizbony, liczba woyska hiszpańskiego, znaydującego się na granicy, podana na 60,000 przez gazetę *Corsejo do Porto*, jest bardzo przesadzona, wynosi bowiem naywięcey 30,000 ludzi.—

BELGIJA

BRUXELLA 26 Kwietnia.

Na ssesyi izby senatorskiey d. 25 b. m. podczas czytania listy imienney członków, wszedł odzwierny i przyniósł troskliwie opieczętowane ratyfikacye Austryi i Pruss, które złożył na stole ministrów. W krótce potem wszedł minister spraw zagranicznych. Prezydujący rzekł: — »Dowiedzieliście się WPanowie o zdarzeniu, jakiego doznał kollega nasz Pan Thorn. Sam on uwiadomił mię o tem. Nic lepszego uczynić niemogłem, jak zdać królowi rapport o stanie kollegi naszego. Monarcha oświadczył mi, iż w tey mierze wydano stósowne rokazy. Pan Robiano złożył na stole następujący wniosek:— »Mam zaszczyt proponować senatowi, aby przedewszystkiem zajął się obmyśleniem środków, któreby mogły bydź nayskutecznieyszemi do przywrócenia wolności kolledze naszemu Panu Thorn, i aby potem wezwał rząd do ich użycia.» — Minister spraw zagranicznych odpowiedział: — »Po pierwszey urzędowey wiadomości, którą rząd odebrał o aresztowaniu Pana Thorn, podano naymocnieysze przełożenia posłom francuzkiemu i angielskiemu w Bruxelli, oraz posłom naszym w Londynie i Paryżu. Zalecono posłom naszym, aby natychmiast wezwali pośrednictwa mocarstw, które traktat z dnia 15 listopada podpisały, i są przestrzegaczami niepodległości belgiyskiey, aby ziomkowi naszemu wolność przywrócono. Nie zdaje się podlegać wątpliwości, iż aresztowanie Pana Thorn, jeżli przez króla hollenderskiego nie jest naganionem, musi bydź uważane za gwałcenie territorium i prawdziwy czyn nieprzyjacielski. Pod tym względem także, uważają tę rzecz inne mocarstwa. Mogę oznaymić senatowi, iż rządowi hagskiemu uczyniono naymocnieysze przełożenia, i że tenże żądał tylko potrzebnego czasu, aby mógł otrzymać urzędowy rapport o tym wypadku, który niejako bez wiedzy jego zdarzył się. Mam nadzieję, iż Pan Thorn będzie w krótce uwolniony: co gdyby nie nastąpiło, w tym razie będę miał zaszczyt uwiadomić izbę o środkach, jakich rząd uzna potrzebę użyć w interessie godności narodowey.» — Prezes zapytał się Pana Robiano, czyli potem oświadczeniu nie chce cofnąć wniosku swego? Pan Rodes pragnął pierwey dokładnieyszego objaśnienia, czyli przynaymniey jest jaki pozór, iż rząd hollenderski nagania postępowanie ajentów swoich? Na co odpowiedział Pan Meulenaere temi słowy: — «Oczekuje dalszych wiadomości.» — Następnie Pan Robiano cofnął swój wniosek. Zabrał potem znowu głos minister spraw zagranicznych i oświadczył: — »Na ostatniem posiedzeniu izby reprezentantów doniosłem o wymianie ratyfikacyi ze strony Austryi i Pruss. Po nadeyściu teraz tych pism urzędowych do rządu, poczytałem sobie za obowiązek przełożyć je izbie senatorskiey. Zastrzeżenie objęte w ratyfikacyi austryackiey nie jest nowem, i w niczém nie modyfikuje traktatu z d. 15 listopada. Mogę nawet dodać, iż zastrzeżenie to jest już wskazane w samym traktacie, gdzie w artykule 5tym wyrażono, iż związek niemiecki, a nawet agnaci rodziny Nassauskiey mają bydź wezwani do rady. Zastrzeżenie to więc nie zdaje się bydź niczém innem, jak hołdem, złożonym prawom związku niemieckiego; ściąga się jedynie do przepisów statutów, według których, żadne odstąpienie

terrytoryalne nie może nastąpić bez jednomyślnego zezwolenia wszystkich członków związku. Gdy Austrya i Prussy były dotychczas jedynemi członkami, które zezwolenie swoie wyraźnie oświadczyły, zastrzeżenie więc może się tylko ściągać do praw innych krajów, których o to zapytać się jeszcze wypada. Taka, zdaniem mojém jest myśl tego zastrzeżenia. Wypada oraz namienić, iż układy względem Luxemburgu niemogą bydź uważane za oddzielne; artykuł 5ty traktatu z d. 15 listopada wyraża: iż królowi hollenderskiemu za odstąpienia w wielkim xięstwie luxemburgskiém, ma bydź przeznaczone wynagrodzenie terrytoryalne w prowincyi limburgskiey; obiedwie tę części traktatu zostają z sobą w ściśłym związku; jedna bez drugiey istnieć nie może, i gdyby układ względem Luxemburgu cofniono lub modyfikowano, trzeba toż samo uczynić z układem względem Limburgu. Jeśliby Belgia utraciła swoje prawa do Luxemburgu, weszłaby znowu w Limburgu we wszystkie swoje prawa podług *status quo* roku 1790. Zastrzeżenie więc, o którém mowa, nie zdaje mi się bydź tego rodzaju, aby naymnieyszą obawę wzbudzało. Po kilkodniowém rozważeniu, mniemam, iż mogę trwać przy zdaniu mojém, oświadczoném już w izbie reprezentantów, i w tey myśli będą także ułożone instrukcye dyplomatycznym ajentom naszym. — Pełnomocnicy rosssyiscy oświadczyli konferencyi, iż nieotrzymali jeszcze ratyfikacyi dworu swego, lecz jey codzień spodziewają się. — Ratyfikacye Austryi i Pruss tworzą nową epokę dla Belgii, stawiając rząd króla w możności weyścia znowu z krajami niemieckiemi w związki, które przez rewolucyą były przerwane.«

Zaraz po powyższym głosie wyszedł minister z sali; ratyfikacye leżały jeszcze krótki czas na stole; oglądali je senatorowie.— Pan Rouille oświadczył, iż chciał uczynić kilka zapytań Panu Meulenaere, lecz mu ten minister powiedział, iż jest nieco słaby, i dla tego prosił, aby go dłużey niezatrzymywano. Odkłada więc pytania swoje do dnia jutrzeyszego. Prezydujący zapewnił, iż o tém uwiadomi ministra, i wezwie go, aby się znaydował na posiedzeniu. Wybrała potém izba kilka kommissyj do rozpoznania różnych budżetów.

Na początku dzisieyszey sessyi minister sprawiedliwości podał projekt do prawa względem nadania prawa obywatelstwa francuzkiemu jenerałowi Evain.

— Tuteyszy *Monitor* donosi, iż stósownie do postanowienia ministerstwa spraw wewnętrznych, publiczna licytacya na robienie kolei żelazney między Antwerpią i Kolonią została do dalszego czasu odłożona.

PORTUGALIA.

LIZBONA 11 Kwietnia.

— Statek portugalski nazwiskiem *Xiężna Beira* zawinął na Tag; przywiozł z wyspy Madery listy prywatne, oraz pisma urzędowe od jenerała Alvaro, tamecznego gubernatora.— Gdy wszystkie listy prywatne wzmiankujące o polityce, zabrano, nie można się więc dowiedzieć o stanie wyspy. Podług pism urzędowych gubernatora, mają zachodzić związki między rządem na wyspie Terceirze i kilku znakomitszemi mieszkańcami Madery, i w kilku mieyscach nadbrzeżnych skrycie broń na ląd sprowadzono. Z Oporto donoszą, iż jeden z okrętów eskadry Don Pedra chciał zabrać statek wojenny Don Miguela, który jednak schronił się do pewnego portu prowincyi Galicyi. — Statek Elisabeth wypłynął w taynem zleceniu.— Po przybyciu gońca z Madrytu, poseł hiszpański miał dziś naradę z wice-hrabią Santarem, poczém odprawiła się rada ministrów. Często przybywają na Tag lekkie statki z instrukcyami rządu dla dowódców tuteyszego stanowiska. Od niejakiego czasu officerowie morscy angielscy i francuzcy, rzadko kiedy wysiadają na ląd.

HISZPANIA.

MADRYT 10 Kwietnia.

— Król Jmć wyznaczył dożywotnią pensyą wdowie zamordowanego gubernatora Kadyxu i brygadyera Don Antonio del Hierro y Oliver, a małoletniego jeszcze syna jego mianował porucznikiem w tym samym pułku piechoty, którego pułkownikiem był oyciec. — Mianował oraz monarcha nieboszczyka brygadyera jenerałem majorem, i rozkazał, aby nazwisko jego było umieszczone w kalendarzu woyskowym, dla zachowanie pamięci wierności jego.

— Dnia 27 z. m. odbyło się w tuteyszey akademii San Fernando w obecności całego dworu uroczyste rozdanie przez krola Jmci złotych i srebrnych medalów młodym artystom, którym akademia nagrody te przyznała.